

ANTIKEN OCH MEDELTIDEN 2019, 5 sp

Lärare för antikavsnittet är fil.dr. Jeanette Lindblom och fil.dr. Marja-Leena Hänninen (3.9.-24.9.). Lärare för medeltidsavsnittet är fil.dr. Charlotte Cederblom (26.9.-17.10).

Kursen hålls tisdagar och torsdagar kl. 10-12 i Topelia, D113, Unionsgatan 38.
För godkänt slutresultat krävs regelbundet deltagande på föreläsningarna samt godkänt resultat på tentamen.

1. ANTIKFORSKNINGEN, DESS KÄLLOR, SAMT DE TIDIGA KULTURERNA ti 3.9.

Huvudteman:

- Begreppet "antiken"
- Bronsåldern och järnåldern
- Antika källor: olika källtyper och deras behandling
- Vetenskaper som använder sig av de antika källorna

2. KLASSISKA GREKLAND to 5.9.

Huvudteman:

- Polis och medborgarskap i den grekiska världen
- Den atenska demokratin och den spartanska oligarkin
- Den klassiska periodens kultur
- Drama och filosofi

3. HELLENISMEN ti 10.9

Huvudteman:

- Begreppet "hellenismen"
- Alexanders storrike och dess sammanbrott
- Den hellenistiska periodens kultur
- Religion, teknik och vetenskap, enhetskultur, lokalkultur, orientalism

4. ROMERSKA RIKETS UPPGÅNG to 12.9

Huvudteman:

- Roms politiska systemet under republiken
- Roms imperiebyggande och expansion över Medelhavsområdet
- Konsekvenserna av de puniska krigen
- Inbördeskriget och republikens sammanbrott

5. DET ROMERSKA KEJSARDÖMET ti 17.9

Huvudteman:

- Augustus och sin regering: den gyllene epoken eller demokratis fall?
- Äktenskap och familj under kejsartiden
- Augustus efterträdare: den Julisk-Claudiska dynastin, den Flaviska dynastin och "adoptivkejsarna"
- Ett mångkulturellt och diversifierat imperium

6. SENANTIKEN to 19.9

Huvudteman:

- Begreppet "senantiken"
- Kristendomens uppgång och påverkan på samhället
- Splittring av imperiet
- Romerska rikets fall: när och varför?
- Östrom och det vi idag kallar Bysans

TENTAMEN FÖR ANTIKAVERNITTET ti 24.9.

7. MEDELTIDSFORSKNINGENS GRUNDER to 26.9.

Huvudteman:

- Begreppet "medeltiden"
- Olika sorters källor
- Källkritik

8. DET MEDELTIDA VÄRLDSALLTET ti 1.10.

Huvudteman:

- Gud
- Att organisera sin värld
- Synen på geografi, tid och rum
- Uppfinningar och den mörka medeltiden

9. HUSHÅLLET OCH FAMILJEN to 3.10.

Huvudteman:

- Vad är ett hushåll?
- Hur studier av hushållet visar oss världen
- Livscykeln under medeltiden
- Synen på kön

10. KYRKAN ti 8.10.

Huvudteman:

- Kristendomens utformning och utbredning
- Kyrkofäderna och deras inflytande
- Påvedömet
- Klosterväsendet och universiteten

11. CENTRALMAKTEN OCH STÄDERNA to 10.10.

Huvudteman:

- Städernas framväxt
- Nya riken – Italien, Det heliga romerska riket
- Centralmakternas stärkande
- 100-åriga kriget

12. KORSTÅGEN (OBS! Detta är ett seminarium till vilket texter förväntas läsas!) ti. 15.10

Huvudteman:

- Vad är ett korståg?
- Korståg till Det heliga landet
- Korstågen till Finland

TENTAMEN FÖR MEDELTIDSAVSNITTET to 17.10.

Kursen examineras genom två separata hemtentamen som skrivs under två dygn och svarsuppgifterna lämnas in elektroniskt senast kl. 18.00 på inlämningsdagen. Parallellt med föreläsningarna läses kurslitteraturen. Tentamen baseras på:

Föreläsningsanteckningar

C. Wikander och Ö. Wikander, *Europa i vardande. Antiken*, s. 82-249.

D. Harrison, *Europa i världen. Medeltiden*, s. 135-245.

L. Törnblom, "Medeltiden", i *Finlands historia 1*, s. 319-426.